

Проблеми на рівні суб'єктів освітнього процесу, викладача і студентів більш складні. Чи не кожен викладач готовий до мінливої ролі в освітньому процесі (роль транслятора знань, «голови, що говорить» набагато звичайніше і простіше), потрібно змінити свою роль так, щоб зацікавити студентів предметом, не допускаючи ігнорування аудиторних занять в університеті, оскільки і все навчально-методичне забезпечення розміщене в електронній базі.

Перехід до змішаного навчання вимагає перегляду звичного підходу до утворення, перерозподілу ресурсів і створення нової парадигми всередині чинної культури освіти.

Г. П. Заєць

АКТУАЛІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ТА ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В умовах цифровізації суспільства, швидкими темпами розвиваються нові комп'ютерні технології та інтернет, а разом з ними розвиваються і нові способи навчання. В умовах пандемії, що охопила світ, однією з таких технологій є дистанційне навчання, зокрема найбільшу популярність має навчання за допомогою інтернет-технологій. Завдяки розвитку інтернету, сучасних методів спілкування і обміну даними, є можливість створювати і застосовувати в навчанні нові технології, такі як електронні конспекти, енциклопедії, тести, глосарії, анкети, віртуальні лабораторії, проведення лекцій на платформі Zoom тощо.

Нововведення у навчальному процесі, або інновації, характерні для будь-якої професійної діяльності людини і є предметом вивчення, аналізу та впровадження. Інноваційні технології самі по собі не виникають, вони є результатом наукових пошуків, передового педагогічного досвіду окремих викладачів і цілих колективів. Одним з різновидів інновацій в організації професійної освіти є введення дистанційного навчання.

Одна з найбільш ефективних і перспективних систем підготовки фахівців, дистанційне навчання (ДН) органічно вбирає в себе комп'ютерні та інтернет-технології навчання. Сучасні технології є сполучною ланкою між студентом і викладачем, яких можуть розділяти тисячі кілометрів. Навчання ведеться в корпоративній мережі, по мережі інтернет, електронною поштою і за допомогою інших сучасних засобів зв'язку, зокрема месенджерів. ДН – дуже гнучка система, вона дозволяє всім учасникам навчального процесу (студентам, викладачам і адміністраторам навчального закладу) вибирати зручний час занять. Це другий найважливіший аргумент на користь ДН.

Використання технологій дистанційного навчання дозволяє виділити деякі переваги для учнів, такі як: економічність – не потрібно витрат для студентів на відрядження, якщо студент навчається з інших регіонів; можливість навчання без відриву від основної виробничої діяльності; доступність – незалежність від географічного і тимчасового положення того, хто навчається; навчання в індивідуальному темпі – швидкість вивчення встановлюється самим учнем залежно від його особистих обставин і потреб; свобода і гнучкість – здобувач може вибрати будь-який з курсів навчання, а також самостійно планувати час, місце і тривалість занять; мобільність – ефективна реалізація зворотного зв'язку між викладачем і учнем; технологічність - використання в освітньому процесі нових досягнень інформаційних і телекомунікаційних технологій.

Слід наголосити також на перевагах не тільки для того, хто навчається, а й для освітнього закладу/викладача. ДН дає змогу: знизити витрати на проведення навчання (не потрібно витрат на оренду та утримання приміщень, поїздок до місця навчання як студентів, так і викладачів тощо); проводити навчання великої кількості людей; підвищити якість навчання за рахунок застосування сучасних засобів, об'ємних електронних бібліотек і т. д., створити єдине освітнє середовище. Проте ДН не використовуються в освітній системі в повному обсязі, тому що у дистанційній освіті (як, мабуть, і будь-якій системі) є свої мінуси: успішність навчання частково залежить від технічних навичок у роботі з комп'ютером, володінні інтернет-інформацією і технологіями і від здатності справлятися з технічними труднощами; існує цілий ряд практичних навичок, яких можна набути тільки при виконанні реальних (а не віртуальних) практичних і лабораторних робіт; у деяких випадках у сільських областях все ще ускладнено доступ до інтернету, недолік невербальних взаємодій може перешкоджати спілкуванню; комунікаційні технології призводять до ізоляції учнів, послаблюють контроль з боку викладача., розвиток соціальних навичок у студентів і т. д.

Але основною проблемою в організації ДН є брак викладачів, їхня неготовність професійно, технічно і психологічно використовувати дистанційні технології в навчальному процесі. Інноваційність дистанційного навчання в університеті проявляється в новій спеціалізації викладача – тьютора, який як представник університету здійснює навчально-методичне забезпечення і вирішує організаційні питання, пов'язані з контролем успішності і якістю засвоєння навчального матеріалу учнями в процесі навчання.